

Załącznik nr 3
do Uchwały nr
Rady Miasta Olsztyna
z dniagrudnia 2024 r.

OLSZTYN EMPATYCZNY I TOLERANCYJNY

PROGRAM WDROŻENIOWY

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA

Listopad 2024 r.

Tabela skrótów

Skrót	Rozwinięcie
AOS	ambulatoryjna opieka specjalistyczna
CAS	Centrum Aktywności Seniora
DDPS	Dzienny Dom Pomocy Społecznej
EFS+	Europejski Fundusz Społeczny Plus
JST	jednostki samorządu terytorialnego
MBP	Miejska Biblioteka Publiczna
MOF	Miejski Obszar Funkcjonalny
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
NGO	organizacja pozarządowa
PPP	poradnia psychologiczno-pedagogiczna
SCWEW	Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą w Olsztynie
UE	Unia Europejska
UWM	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Spis treści:

OLSZTYN EMPATYCZNY I TOLERANCYJNY	1
1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU	4
2. KLUCZOWE WNIOSKI DIAGNOSTYCZNE.....	6
3. PRZEDSIĘWZIĘCIA PROJEKTOWE.....	8
3.1. WŁĄCZENI W EDUKACJĘ – WSPIERANIE EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH.....	9
3.2. CENTRUM AKTYWNOŚCI SENIORA	11
3.3. AKTYWNY SENIOR.....	13
3.4. OLSZTYŃSKIE CENTRUM OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE	14
3.5. CENTRA ZDROWIA 75+	15
3.6. WSPIERAMY POKOLENIA.....	16
3.7. BO WSZYSTKO TO ŚRODOWISKO!	18
3.8. BUDOWA SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH ORAZ SCHRONISKA Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI DLA OSÓB BEZDOMNYCH 19	
3.9. DOSTĘPNA MIEJSKA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	21
3.10. OLSZTYŃSKI FESTIWAL KULTUR WIELU	23
3.11. WZAJEMNE ŚWIATY: WARSZTATY WIELOKULTUROWOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	24
3.12. KAMPANIA SPOŁECZNA „WYPROMUJMY TOLERANCJĘ”	26
4. ZASADY MONITOROWANIA PROGRAMU	29
5. SPIS RYSUNKÓW I TABEL.....	30

1. Założenia Programu

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+ (dalej: Strategii Olsztyn 2030+) niniejszy Program realizuje jej dwa cele operacyjne w ramach jednego celu strategicznego (Rysunek 1):

- ✓ cel operacyjny Olsztyn empatyczny (cel strategiczny Olsztyn wrażliwy);
- ✓ cel operacyjny Olsztyn tolerancyjny (cel strategiczny Olsztyn wrażliwy).

Rysunek 1. Schemat trzech celów strategicznych i dwunastu operacyjnych

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+.

Strategia Olsztyna 2030+ określa również kierunki działań. Przyjęto model trzech zasadniczych kierunków działań, które powtarzane są w każdym z celów operacyjnych:

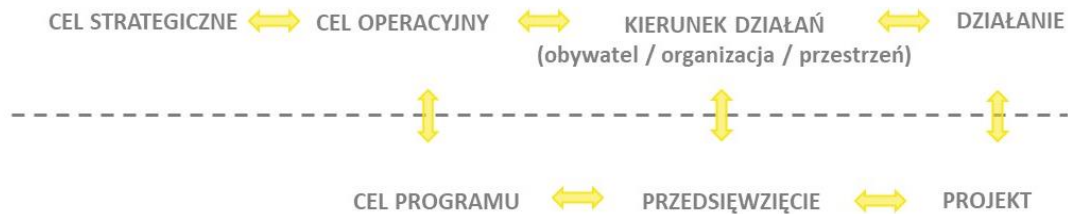
- ✓ obywatel – w tym miejscu strategia wskazuje działania ukierunkowane na indywidualnego mieszkańca/obywatela miasta, ew. grupy mieszkańców;
- ✓ organizacje – ten kierunek zawiera pomysły działań służących wspieraniu organizacji rozumianych, zarówno jako instytucje, jak i grupy społeczne funkcjonujące w sposób zorganizowany;
- ✓ przestrzeń – ten kierunek odnosi się do działań przekształcających i modernizujących przestrzeń Olsztyna.

Program wdrożeniowy Olsztyn empatyczny i tolerancyjny stanowi część sfery wdrożeniowej Strategii Olsztyna 2030+ (Rysunek 2). Koncentruje się zatem na sposobie realizacji celów i kierunków działań, poprzez wskazanie przedsięwzięć, projektów oraz szczegółowych wskaźników produktów. W programie zawarte są również szacunkowe koszty potrzebne do realizacji działań w nim określonych.

W ramach prac nad programem powołany został Zespół Roboczy, który w okresie wrzesień 2023 r. – czerwiec 2024 r. pracował nad diagnozą oraz przedsięwzięciami projektowymi. Koordynatorem działań była p. Sylwia Rembiszewska-Piątek, Zastępca Prezydenta Olsztyna. Prace były wspierane przez ekspertów firmy Geoprofit.

Rysunek 2. Poziom uszczegółowienia Strategii i jej relacje z dokumentami wdrożeniowymi

PLANOWANIE STRATEGICZNE (STRATEGIA OLSZTYN 2030+)

SFERA WDRÓŻENIOWA (PROGRAMY, STRATEGIE TEMATYCZNE)

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+.

Proces przygotowania program wdrożeniowego, „Olsztyn empatyczny i tolerancyjny” został oparty na dwóch głównych filarach:

- ✓ procesie diagnostycznym, którego celem było uszczegółowienie wniosków z diagnozy zawartych w Strategii Olsztyn 2030+;
- ✓ pracy nad projektami mającymi realizować działania ze Strategii Olsztyn 2030+, odpowiadającymi dwóm celom operacyjnym.

Diagnoza została opracowana z uwzględnieniem następujących założeń:

- ✓ diagnoza dotyczy stricte działań ze Strategii Olsztyn 2030+;
- ✓ diagnoza koncentruje się na kluczowych zagadnieniach i wskazuje najważniejsze problemy w przedmiotowych obszarach;
- ✓ najważniejszym źródłem diagnozy są opinie ekspertów i przedstawicieli instytucji w największym stopniu zaangażowanych w działania, w mniejszym zaś stopniu – dane statystyczne;
- ✓ diagnoza jest realizowana przez niemal cały czas przygotowania Programu – jest uzupełniania w miarę pojawiania się nowych i ważnych informacji.

W ramach prac diagnostycznych wykorzystano: badanie ankietowe przeprowadzone wśród członków Zespołu Roboczego, pogłębione informacje pozyskane od członków Zespołu Roboczego, *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Olsztyna do 2030 roku* oraz materiały zebrane w ramach pogłębionej analizy desk-research (w tym dodatkowe dane statystyczne).

2. Kluczowe wnioski diagnostyczne

Biorąc pod uwagę kluczowe cechy miasta wymienione w Strategii Olsztyn 2030+ oraz wyniki Diagnozy do Programu poniżej wskazano kluczowe wnioski, które są istotne dla realizacji przedsięwzięć wskazanych w części trzeciej Programu:

- Wniosek 1. Edukacja włączająca.** Edukacja włączająca zakłada zapewnienie równych szans edukacyjnych wszystkim uczniom na terenie miasta, także tym o szczególnych potrzebach. Obecnie, wśród kluczowych problemów miasta w tym zakresie można wskazać m.in. małą liczbę placówek prowadzących edukację włączającą, niski poziom przygotowania placówek oraz ich kadry, czy małą liczbę klas integracyjnych.
- Wniosek 2. Seniorzy i aktywizacja.** Postępujący proces starzenia się społeczeństwa, a także wydłużające się życie mieszkańców, powodują, że polityka miasta powinna być w coraz większym stopniu ukierunkowana na potrzeby osób w wieku senioralnym. W Olsztynie funkcjonują aktualnie cztery Uniwersytety Trzeciego Wieku, jednak inicjatywy wzmacniające aktywność seniorów są wciąż niewystarczające. Brakuje działań skierowanych na realizację pasji, możliwość uczenia się przez całe życie czy wzmocnienia uczestnictwa seniorów w życiu społecznym, zwłaszcza w wymiarze międzypokoleniowości.
- Wniosek 3. Centra zdrowia.** Jednocześnie kluczowe są działania mające na celu wsparcie opieki zdrowotnej seniorów. Obecne uwarunkowania prawne wskazują, że w powiecie zamieszkiwanym przez 6-12 tys. osób w wieku 75+ powinno zostać utworzone Centrum Zdrowia 75+. Olsztyn zamieszkiwany jest obecnie przez nieco ponad 13 tys. osób w tej kategorii wiekowej.
- Wniosek 4. Opieka wytchnieniowa.** W Olsztynie rośnie zapotrzebowanie na tzw. opiekę wytchnieniową, mającą na celu wsparcie osób opiekujących się osobami z niepełnosprawnościami (według danych z Miejskiego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności w Olsztynie jedynie w roku 2023 wydano około 1400 orzeczeń o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz około 1700 orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności). W mieście brakuje obecnie ośrodka zapewniającego opiekę wytchnieniową, a podejmowane działania (finansowe, organizacyjne) są niewystarczające.
- Wniosek 5. Człowiek i środowisko.** W Olsztynie brakuje obecnie systemowych rozwiązań edukacyjnych w zakresie świadomości ekologicznej, wpływu człowieka na środowisko oraz ochrony zwierząt. Skutkuje to niską świadomością i aktywnością mieszkańców oraz ciągle niewystarczającą liczbą i zakresem działań na rzecz poprawy jakości przyrody w mieście.
- Wniosek 6. Kryzys bezdomności.** W Olsztynie istnieją braki w infrastrukturze przeznaczonej dla osób będących w kryzysie bezdomności. Na terenie miasta działa zbyt mała

liczba miejsc noclegowych, ogrzewalni i ogólnodostępnych łaźni. Sytuacja osób doświadczających bezdomności często wymaga także zapewnienia usług opiekuńczych. Obecnie w Olsztynie funkcjonuje Schronisko dla Osób Bezdomnych, które jednak – z uwagi na przestarzałą technologię budowy – generuje bardzo wysokie koszty utrzymania.

Wniosek 7. Dostępność przestrzeni publicznej. Stworzenie sprzyjających warunków rozwoju i samorealizacji osób z niepełnosprawnościami wymaga wprowadzenia takich rozwiązań przestrzennych, które zapewniałyby możliwość samodzielnego i niezależnego funkcjonowania w lokalnej społeczności, w tym również możliwości korzystania z powszechnych usług i z atrakcji turystycznych miasta. W przestrzeni publicznej Olsztyna istnieje obecnie wiele barier uniemożliwiających swobodne poruszanie się osobom o ograniczonej mobilności. Wśród głównych problemów można wskazać m.in.: zły stan nawierzchni, brak bezpiecznych chodników, brak wind, wysokie krawężniki, niedostosowany czas działania sygnalizacji świetlnej, brak oznaczeń.

Wniosek 8. Różnorodność kultur. Olsztyn jest miastem zamieszkiwanym przez osoby zróżnicowane narodowo i kulturowo. Jest to jego niewątpliwy walor, jednak dostrzegalne są ciągle słabości w zakresie polityki miasta ukierunkowanej na wsparcie wielokulturowości. Wśród kluczowych wymienić można: brak promocji, słabość organizacji pozarządowych działających na rzecz dialogu międzykulturowego, niewystarczające finansowanie czy brak wydarzeń wspierających wielokulturowość.

Wniosek 9. Edukacja i tolerancja. Jednym z bezpośrednich efektów słabości działań w zakresie wsparcia wielokulturowości jest niski poziom wiedzy i świadomości społecznej. Brak odpowiedniej edukacji zaczyna się już od najniższych poziomów szkolnictwa.

3. Przedsięwzięcia projektowe

Wypracowane w formule warsztatów i pogłębionej dyskusji przedstawiciele Grupy Roboczej przedsięwzięcia skupione są na 12 tematach, oddziałujących na dwa cele operacyjne będące przedmiotem niniejszego Programu (Rysunek 3).

Rysunek 3. Relacje między planowanymi przedsięwzięciami a celami strategicznymi i operacyjnymi Strategii Olsztyn 2030+

Źródło: opracowanie własne.

Planowane przedsięwzięcia będą realizowały niemal wszystkie działania przewidziane w Strategii Olsztyn 2030+ (Tabela 1).

Tabela 1. Działania ze Strategii Olsztyn 2030+ realizowane w ramach planowanych przedsięwzięć

Olsztyn empatyczny	Olsztyn tolerancyjny
<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie edukacji włączającej w przedszkolu i w szkole • Poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia • Rozwój inicjatyw aktywizujących seniorów • Poprawa warunków życia rodzin potrzebujących wsparcia • Rozwój opieki wytchnieniowej • Rozwój opieki środowiskowej dla seniorów • Rozwój centrów aktywności lokalnej i zwiększanie dostępności potrzebujących do różnorodnych form aktywności • Zwiększanie wrażliwości na przyrodę oraz sprawy zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja mieszkańców w zakresie wielokulturowości miasta i regionu oraz akceptacji różnych kultur, wyznań i poglądów • Wspieranie wielokulturowości • Wspieranie otwartości na migrantów • Kształtowanie postaw tolerancyjnych • Wsparcie organizacji zajmujących się działaniami na rzecz podnoszenia tolerancji

-
- Wsparcie organizacji zajmujących się wspieraniem bezdomnych
 - Redukcja barier dla osób ze szczególnymi potrzebami
-

Źródło: opracowanie własne.

3.1. Włączeni w edukację – wspieranie edukacji włączającej w szkołach podstawowych

Tytuł projektu: **Włączeni w edukację – wspieranie edukacji włączającej w szkołach podstawowych**

Edukacja włączająca to podejście, które zakłada włączenie wszystkich uczniów, niezależnie od ich różnorodnych potrzeb edukacyjnych w życie szkolne. W mieście, gdzie różnorodność uczniów jest duża, konieczne jest opracowanie strategii i mechanizmów wspierających edukację włączającą. Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą w Olsztynie (SCWEW), które w roku 2021 zostało pilotażowo utworzone w mieście i objęło zakresem swojego działania siedem ogólnodostępnych placówek oświatowych, może stać się kluczowym elementem tego procesu. W związku z tym celami projektu będą:

- 1) integracja uczniów: zapewnienie uczniom szkół podstawowych z różnorodnymi potrzebami edukacyjnymi pełnego uczestnictwa w życiu szkolnym,
- 2) wsparcie nauczycieli szkół podstawowych: dostarczenie nauczycielom narzędzi, wiedzy i wsparcia potrzebnego do pracy w zróżnicowanym środowisku edukacyjnym,
- 3) podnoszenie świadomości: zwiększenie świadomości na temat korzyści płynących z edukacji włączającej wśród społeczności lokalnej.

Etapy realizacji projektu:

Krótki opis projektu:

- 1) Analiza Potrzeb:
 - Przeprowadzenie badania potrzeb edukacyjnych wśród uczniów, nauczycieli i rodziców szkół podstawowych.
 - Diagnoza istniejących zasobów i luk w systemie edukacji w mieście.
 - 2) Budowanie Infrastruktury Wspierającej:
 - Adaptacja infrastruktury szkół podstawowych do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.
 - Wyposażenie szkół w odpowiednie materiały i technologie wspomagające.
 - 3) Szkolenia i Warsztaty:
 - Organizacja regularnych szkoleń dla nauczycieli, pedagogów i pracowników szkół w zakresie edukacji włączającej.
 - Warsztaty dla rodziców na temat wsparcia dzieci w systemie edukacji włączającej.
 - 4) Tworzenie Zespołów Wspierających:
 - Powołanie zespołów specjalistów (psychologów, terapeutów, pedagogów specjalnych) w ramach SCWEW, którzy będą wspierać szkoły.
 - Stała współpraca tych zespołów ze szkołami w zakresie indywidualizacji procesu edukacyjnego.
 - 5) Monitorowanie i Ewaluacja:
-

	<ul style="list-style-type: none"> • Regularne monitorowanie postępów uczniów i skuteczności wdrażanych rozwiązań. • Ewaluacja projektu i wprowadzanie niezbędnych modyfikacji. <p>Realizacja edukacji włączającej w mieście przy wsparciu Specjalistycznego Centrum Wspierającego Edukację Włączającą w Olsztynie jest ambitnym, ale koniecznym krokiem w kierunku budowy bardziej zintegrowanej i równej społeczności. Poprzez skoordynowane działania na różnych poziomach, możemy stworzyć system edukacyjny, który będzie lepiej odpowiadał na potrzeby wszystkich uczniów.</p>
Termin realizacji projektu:	<p>2025-2027 i lata następne</p> <p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie analizy potrzeb • Adaptacja infrastruktury • Rozpoczęcie szkoleń dla nauczycieli <p>2026:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja wsparcia dla nauczycieli przez SCWEW • Powołanie zespołów wspierających • Organizacja warsztatów dla rodziców <p>2027:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja działań wspierających • Monitorowanie i ewaluacja projektu • Dostosowanie działań na podstawie wyników ewaluacji • Rozpoczęcie procesu tworzenia nowych SCWEW w mieście
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:	Urząd Miasta Olsztyna - Wydział Edukacji w partnerstwie z NGO
Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu	Plac Jana Pawła II 1 10-101 Olsztyn
Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Olsztyna Wydział Edukacji • Olsztyńskie szkoły podstawowe • Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne • Organizacje Pozarządowe zajmujące się edukacją i wsparciem osób z niepełnosprawnościami • Rodzice i Opiekunowie uczniów szkół podstawowych
Orientacyjny budżet projektu:	3,5 mln zł Środki pozyskane z Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, Edukacyjny MOF, Priorytet: Wzrost kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży w MOF Olsztyna obejmujący działania wspierające
Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+	Olsztyn empatyczny
Kierunek działań:	Obywatel / Przestrzeń
Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie edukacji włączającej w przedszkolu i w szkole • Redukcja barier dla osób ze szczególnymi potrzebami
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkół podstawowych biorących udział w projekcie • Liczba uczniów szkół podstawowych objętych działaniem SCEWEW • Liczba instytucji i organizacji biorących udział w realizacji edukacji włączającej w ramach projektu • Liczba nauczycieli objętych wsparciem ECEWEW oraz zaangażowanych w realizację edukacji włączającej
Inne uwarunkowania/uwagi:	

3.2. Centrum Aktywności Seniora

Tytuł projektu: **Utworzenie Centrum Aktywności Seniora w Olsztynie**

Projekt zakłada powstanie Centrum Aktywności Seniora (CAS), mającego na celu koordynację działań na rzecz seniorów, w tym działalności informacyjnej, integracyjnej, kulturalnej, rozrywkowej, prozdrowotnej oraz aktywizację osób starszych. CAS skupiać będzie inicjatywy podejmowane przez różne instytucje na rzecz seniorów, stanowić będzie miejsce spotkań, przestrzeń do realizacji pasji. Ma na celu zapewnienie różnych form aktywności i integracji dla osób w wieku 60+. W ramach projektu przewiduje się rozbórkę budynku przy ul. Knosały 7c w Olsztynie, w którym mieścił się klub Come In i budowę w tym miejscu budynku na potrzeby CAS, dostosowanego dla osób starszych, niepełnosprawnych i zależnych.

W strukturze CAS utworzone zostaną:

- punkt konsultacyjny/informacyjny dla seniorów (baza danych instytucji świadczących pomoc na terenie Olsztyna, w tym rodzinom osób starszych),
- punkt cyfrowego wsparcia seniora (konsultacje z obsługi komputera, telefonu, tabletu pod okiem instruktora),
- telefon życzliwości dla seniora (dyżury pod telefonem),
- punkt wolontariatu senioralnego,
- punkt nieodpłatnej pomocy prawnej,
- portal internetowy dla seniorów,
- siedziba Rady Olsztyńskich Seniorów.

Krótki opis projektu:

CAS działać będzie w oparciu o ustalony harmonogram cyklicznych zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych i o tematyce zdrowotnej. W wybranych terminach odbywać się będą wykłady, spotkania i kursy. Oferta zajęć w CAS:

- spotkania ze specjalistami (ekspertami z różnych dziedzin),
- zajęcia edukacyjne (warsztaty, wykłady), w tym z zakresu edukacji prozdrowotnej,
- zajęcia ruchowe (gimnastyka, taniec, nordic walking),
- zajęcia rekreacyjne (organizacja wyjazdów, wycieczek),
- zajęcia teatralne, artystyczno-manualne,
- kursy/korepetycje z języków obcych (prowadzone przez uczniów szkół, studentów pod okiem nauczyciela),
- koła zainteresowań (szachy, brydż).

Projekt przewiduje promocję miejsc przyjaznych seniorom. W ramach zadania planuje się wydzielenie sali spotkań, pomieszczenia z biblioteczką, prasą i komputerem z dostępem do Internetu, pomieszczenia kuchennego, sali do zajęć aktywności ruchowej, szatni, toalet, pomieszczenia socjalnego, administracyjnego i gospodarczego oraz zakup niezbędnego wyposażenia i zatrudnienie kadry.

Termin realizacji projektu:

I kwartał 2025 r. – IV kwartał 2028 r. Następnie CAS będzie prowadzony jako jednostka organizacyjna Miasta.

Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:

Urząd Miasta Olsztyna

Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu

Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn; m. Olsztyn, woj. warmińsko-mazurskie

Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Olsztyńskich Seniorów, • Społeczna Rada Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego, • Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko – Mazurskiego FOSa, • Uniwersytet Trzeciego Wieku i Akademii Trzeciego Wieku, • Uniwersytet Warmińsko-Mazurski (Wydział Nauk Społecznych, Wydział Prawa i Administracji, Wydział Lekarski), • Rady Osiedli, • Miejski Ośrodek Kultury, • Miejska Biblioteka Publiczna, • Szkoła Policealna im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie, • Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Olsztynie, • Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie, • SP ZOZ Przychodnia Specjalistyczna w Olsztynie, • Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, • Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, • domy dziennego pobytu, • szkoły.
Orientacyjny budżet projektu:	<p>15 mln zł (budowa i wyposażenie) Środki pozyskane z Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+, działanie 9.4. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu: poprawa dostępności usług i rozwój oferty wsparcia dziennego skierowanych do seniorów, z udziałem wkładu własnego z budżetu Miasta Olsztyna. W ramach projektu przewiduje się przeznaczenie części środków na kampanię promującą przedsięwzięcie. 700 tys. zł roczne koszty funkcjonowania</p>
Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+	Olsztyn empatyczny
Kierunek działań:	Obywatel / Organizacja / Przestrzeń
Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój inicjatyw aktywizujących seniorów • Poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia • Rozwój centrów aktywności lokalnej i zwiększanie dostępności potrzebujących do różnorodnych form aktywności • Redukcja barier dla osób ze szczególnymi potrzebami
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • liczba stałych uczestników, np. z grupy osób oczekujących na pobyt w placówce dziennego/ całodobowego pobytu (założenie: 100 osób rocznie), • liczba osób, które skorzystały z usług/oferty CAS (założenie: 1000 osób rocznie), • liczba udzielonych porad prawnych
Inne uwarunkowania/uwagi:	<ul style="list-style-type: none"> • budynek przy ul. Knośały 7c w Olsztynie nie jest objęty ochroną konserwatorską, • projekt ma służyć budowaniu pozytywnych relacji między seniorami z gmin ościennych oraz poprawie komunikacji między organizacjami, • w ramach projektu przewiduje się pozyskanie wolontariuszy (wolontariat studencki i uczniowski w porozumieniu z uczelnią/dyrekcją szkół).

3.3. Aktywny senior

Tytuł projektu: Aktywny senior	
Krótki opis projektu:	Projekt odpowiada na potrzebę aktywizacji olsztyńskich seniorów. Projekt zakłada zwiększenie aktywności w zakresie różnego rodzaju zajęć takich jak zajęcia sportowe, artystyczne, rękodzielnicze, dotyczące nowych technologii, promocji zdrowia, pielęgnowania tradycji, rozwoju wolontariatu czy inicjatyw międzypokoleniowych i wewnątrzpokoleniowych. Działania te realizowane będą przez organizacje pozarządowe, w tym uniwersytety i akademie trzeciego wieku, skupiające seniorów oraz działające na rzecz seniorów.
Termin realizacji projektu:	od 2025 r. – cyklicznie w każdym kolejnym roku
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:	Urząd Miasta Olsztyna - Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu	ul. Knosały 3 10-900 Olsztyn
Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	Organizacje pozarządowe wybrane w procedurze konkursowej, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Orientacyjny budżet projektu:	200-300 tys. zł rocznie
Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+	Olsztyn empatyczny
Kierunek działań:	Obywatel
Działanie:	<ul style="list-style-type: none">• Rozwój inicjatyw aktywizujących seniorów• Poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia
Wskaźniki produktu:	Wskaźniki do osiągnięcia w realizacji corocznej: <ol style="list-style-type: none">1. Liczba osób uczestniczących w zajęciach aktywizacyjnych (wartość wskaźnika: 500)2. Liczba zrealizowanych godzin zajęć dla uczestników (wskaźnik rezultatu: 800 godzin)3. Liczba organizacji realizujących działania na rzecz seniorów (wskaźnik rezultatu: 10 organizacji).
Inne uwarunkowania/uwagi:	Możliwe jest łączenie środków budżetu miasta ze środkami dedykowanymi działaniom seniorskim z innych źródeł (programy rządowe jak Aktywni+ czy inne organizacje grantodawcze jak np. Towarzystwo Inicjatyw Twórczych). Środki z budżetu miasta mogłyby stanowić wymagany wkład własny do projektów realizowanych przez olsztyńskie organizacje pozarządowe.

3.4. Olsztyńskie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne

Tytuł projektu: OLSZTYŃSKIE CENTRUM OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE

Krótki opis projektu:	<p>Projekt Olsztyńskie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne polega na utworzeniu na terenie Miasta Olsztyna placówki pobytu dziennego i całodobowego dla osób z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Stworzenie warunków w formie pobytu całodobowego lub dziennego poprawi sytuację osób niepełnosprawnych, a przede wszystkim ich opiekunów. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą niepełnosprawną dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. W ramach projektu przewiduje się: budowę nowego obiektu budowlanego na 20 miejsc na nieruchomości stanowiącej własność gminy wraz z niezbędnymi urządzeniami budowlanymi oraz jego wyposażenie w sprzęt i środki trwałe służące wielokrotnemu użytkowaniu (w tym m.in.: meble, sprzęt rehabilitacyjny, systemy zabezpieczające przed pożarem, system monitoringu oraz instalacje przyzywowe) bądź zmianę przeznaczenia całości istniejącego obiektu (np. obszar KOSZARY DRAGONÓW) stanowiącego własność gminy poprzez jego przystosowanie do standardu Centrum i jego wyposażenie w niezbędne urządzenia budowlane oraz jego wyposażenie w sprzęt i środki trwałe służące wielokrotnemu użytkowaniu.</p>
Termin realizacji projektu:	od 2024 r. do 31-12-2028 r. następnie bieżące funkcjonowanie Centrum w kolejnych latach
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:	Urząd Miasta Olsztyna
Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu	PLAC JANA PAWŁA II 1 10-101 OLSZTYN, WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE
Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W OLSZTYNIE/ ORGANIZACJA POZARZĄDOWA WYŁONIONA W RAMACH KONKURSU
Orientacyjny budżet projektu:	6 mln zł z Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Centra opiekuńczo-mieszkalne” na utworzenie centrum i jego wyposażenie oraz środki własne Gminy Olsztyn, następnie 600 tys. na bieżące roczne funkcjonowanie Centrum z programu resortowego „Opieka wytchnieniowa”.
Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+	Olsztyn empatyczny
Kierunek działań:	Organizacja
Działania:	<ul style="list-style-type: none">• Poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia• Poprawa warunków życia rodzin potrzebujących wsparcia• Rozwój opieki wytchnieniowej
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none">• liczba utworzonych nowych miejsc dla osób z niepełnosprawnościami,• liczba opiekunów osób z niepełnosprawnościami, korzystających z opieki wytchnieniowej,• liczba osób z niepełnosprawnościami, korzystających ze wsparcia centrum

Inne uwarunkowania/uwagi:

W przypadku pozyskania środków z Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” Gmina zobowiązana jest do prowadzenia działalności Centrum przez okres minimum 10 lat, licząc od dnia otwarcia Centrum. Należy zaznaczyć, iż w ramach ww. programu Gmina może pozyskać środki na działalność Centrum.

3.5. Centra Zdrowia 75+

Tytuł projektu: CENTRA ZDROWIA 75+**Krótki opis projektu:**

Utworzenie na terenie Olsztyna 2 placówek dziennych opieki geriatrycznej pn. Centrum Zdrowia 75+. Centrum Zdrowia 75+ według definicji ustawowej jest zakładem leczniczym, w którym podmiot leczniczy wykonuje działalność leczniczą w rodzaju: ambulatoryjne świadczenia zdrowotne. W Centrum udziela się świadczeń opieki zdrowotnej, w szczególności z zakresu: geriatry, fizjoterapii, opieki psychiatrycznej, a także realizuje się: porady dietetyka, terapię zajęciową i edukację zdrowotną. Centrum zapewnia także transport pacjentów oraz ich wyżywienie. W ramach struktury Centrum wyodrębnione będą: poradnia konsultacyjna, dzienny ośrodek opieki geriatrycznej, geriatryczny zespół opieki domowej, zespół koordynatorów opieki geriatrycznej i zespół edukatorów zdrowotnych. Centrum można utworzyć w ramach struktury organizacyjnej podmiotu leczniczego wskazanego w wojewódzkim planie działania szczególnej opieki geriatrycznej lub jako nowy podmiot leczniczy utworzony przez powiat. W związku z tym, że Olsztyn (Rada Miasta Olsztyna) jest podmiotem tworzącym dla Przychodni Specjalistycznej przy ul. Dworcowej 28 oraz Miejskiego Szpitala Zespołowego w Olsztynie z siedzibą przy ul. Niepodległości 44, możliwe jest utworzenie dwóch Centrów Zdrowia 75+ na bazie ww. podmiotów leczniczych w lokalizacjach: ul. Dworcowa 28 i Wojska Polskiego 30.

Termin realizacji projektu:

12 marca 2024 roku – 31 grudnia 2028 roku
następnie funkcjonowanie Centrów w kolejnych latach

Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:

Urząd Miasta Olsztyna - Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu:

ul. Knosały 3, 10-015 Olsztyn

Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:

Przychodnia Specjalistyczna w Olsztynie, ul. Dworcowa 28,
Miejski Szpital Zespołowy w Olsztynie, ul. Niepodległości 44

Orientacyjny budżet projektu:

- 6 mln złotych pozyskanych na utworzenie dwóch Centrów Zdrowia 75+ z Funduszu Medycznego
- bieżąca działalność Centrów Zdrowia 75+ w ramach finansowania kontraktowego z NFZ

Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+

Olsztyn empatyczny

Kierunek działań:	Obywatel / Organizacja
Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia • rozwój inicjatyw aktywizujących seniorów • rozwój opieki środowiskowej dla seniorów
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • liczba utworzonych Centrów Zdrowia 75+ • liczba podopiecznych korzystających z Centrów Zdrowia 75+ • liczba świadczeń AOS oraz w ramach opieki domowej udzielanych w Centrach Zdrowia 75+
Inne uwarunkowania/uwagi:	BRAK

3.6. Wspieramy pokolenia

Tytuł projektu: **WSPIERAMY POKOLENIA**

Krótki opis projektu:

Projekt Wspieramy pokolenia polega na udostępnieniu nowej, pozbawionej barier lokalizacji (w budynku o pow. 1774,8 m²) przy ul. Gietkowskiej 8 (Koszary Dragonów) wraz z zagospodarowaniem terenu dla:

- Dziennego Domu Pomocy Społecznej (DDPS) dla Osób Chorych na Cukrzycę MOPS (obecnie w budynku przy ul. Piłsudskiego 61a), co pozwoli na poszerzenie jego bazy (zwiększenie liczby miejsc o kolejne 50) i usług dla nieaktywnych zawodowo seniorów (nie tylko diabetyków) z osiedli Śródmieście, Zatorze i Podleśna (obecnie na ww. osiedlach nie funkcjonuje żadna placówka wsparcia dziennego dla osób starszych),

oraz

- Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej Nr 3 (PPP Nr 3) w Olsztynie, mieszczącej się obecnie w budynku przy ul. Kopernika 45, który nie spełnia standardów dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, które są wyłącznymi klientami Poradni. Ze względu na obecnie zajmowany lokal, Poradnia dysponuje wyjątkowo małymi pomieszczeniami zlokalizowanymi na poszczególnych kondygnacjach budynku, w którym nie można zamontować windy lub schodółazu. Zwiększenie bazy lokalowej placówki pozwoli na obsługę większej ilości dzieci i młodzieży z terenu Olsztyna i poszerzenie zakresu świadczonych usług.

Uwolnione przestrzenie lokalowe obecnie zajmowane przez DDPS i PPP 3 mogłyby zostać wykorzystane na inne cele społeczne jak np. organizacja przez MOPS w Olsztynie jadłodajni dla potrzebujących mieszkańców (lokal przy ul. Piłsudskiego 61a)/ organizacja sali kompleksowej obsługi klientów MOPS lub przeznaczone na działalność statutową organizacji pozarządowych (lokal przy ul. Kopernika 45), działających w sferze pożytku publicznego. Budynek przy ul. Gietkowskiej 8 jest zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej do utworzenia nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej (MBP), co zwiększa atrakcyjność miejsca i

	doskonale wpisuje się jako uzupełnienie działań aktywizujących seniorów, które są realizowane w Dziennym Domu Pomocy Społecznej. Także mali klienci Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz ich rodzice mogliby skorzystać z usług nowoczesnej i atrakcyjnej dla najmłodszych Miejskiej Biblioteki Publicznej, a co najważniejsze projekt Wspieramy pokolenia doskonale wpisuje się w planowane działania rewitalizacyjne obszaru Koszar Dragonów.
Termin realizacji projektu:	od 2024 r. do 31-12-2028 r. następnie funkcjonowanie placówek w kolejnych latach
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:	Urząd Miasta Olsztyna
Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu	PLAC JANA PAWŁA II 1 10-101 OLSZTYN
Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W OLSZTYNIE PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA NR 3 W OLSZTYNIE
Orientacyjny budżet projektu:	15/20 mln zł z Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 w ramach projektów rewitalizacyjnych wpisujących się w: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 12 Rozwój obszarów miejskich • Priorytet 2 Środowisko • Priorytet 9 Włączenie i integracja EFS+
Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+	Olsztyn empatyczny
Kierunek działań:	Obywatel / Organizacja / Przestrzeń
Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia • Rozwój inicjatyw aktywizujących seniorów • Rozwój opieki środowiskowej dla seniorów • Rozwój centrów aktywności lokalnej i zwiększanie dostępności potrzebujących do różnorodnych form aktywności • Redukcja barier dla osób ze szczególnymi potrzebami
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • liczba utworzonych nowych miejsc dla seniorów, • liczba seniorów, korzystających z DDPS, • liczba nowych usług skierowanych do seniorów, • liczba klientów PPP Nr 3, • liczba porad udzielonych w PPP Nr 3, • liczba nowych usług realizowanych w PPP Nr 3.
Inne uwarunkowania/uwagi:	

3.7. Bo wszystko to środowisko!

Tytuł projektu: **Bo wszystko, to środowisko!**

Symbolem projektu będą 4 żywioły – woda, ziemia, powietrze i ogień, które otaczają człowieka oraz udomowione przez niego zwierzęta wpływając na siebie wzajemnie. Projekt będzie realizowany w dwóch równoważnych działaniach:

1. **Wydarzenie plenerowe o charakterze edukacyjno-rozrywkowym – Park Centralny**

Ideą wydarzenia jest podkreślenie roli i wpływu otaczającego środowiska na komfort i życie człowieka.

Wydarzenie podzielone będzie na cztery sektory, których symbolami będą poszczególne żywioły:

Woda – kolor niebieski, tematyka: jeziora, rzeki, utrzymanie czystości wód, zwierzęta wodne

Ziemia – kolor brązowy, tematyka: las miejski, parki, skwery utrzymanie ich czystości, zwierzęta dzikie

Powietrze – kolor biały, tematyka: czystość powietrza (w tym propagowanie transportu publicznego), ptaki i ich dokarmianie,

Ogień – kolor czerwony, tematyka: energia, propagowanie odnawialnych źródeł energii, susze.

2. **Olsztyński Kongres Zwierząt Domowych**

Ideą Kongresu będzie podkreślenie wpływu, zarówno pozytywnego jak i negatywnego, działalności człowieka na środowisko oraz zaszczepienie postaw proekologicznych.

Poruszane tematy obejmować będą m.in. uwarunkowania prawne (ustawa o ochronie zwierząt, w tym działania Gminy w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami), Kierunki rozwoju i możliwości poprawy losu porzucanych zwierząt, dobrostan zwierząt, zwierzęta egzotyczne i inwazyjne, Kot wolno żyjący i domowy, Pies – przyjaciel, stróż, czy terapeuta?

Czas trwania kongresu przewidziany będzie na dwa dni.

Kongres będzie współorganizowany z organizacjami pro-zwierzęcymi oraz ekspertami w danej dziedzinie. Będzie obejmował wykłady (dostępne także on-line) oraz warsztaty praktyczne.

Działania długoterminowe projektu:

Edukacyjna gra terenowa, której punkty zlokalizowane będą we wszystkich parkach olsztyńskich, nad j. Ukiel oraz w Schronisku dla Zwierząt w Olsztynie. Jej tematyka będzie obejmować zagadnienia z zakresu wiedzy ekologicznej i opieki nad zwierzętami domowymi.

Przygotowanie ogólnodostępnych materiałów edukacyjnych dla szkół oraz innych jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych o tematyce realizowanej w projekcie.

Utworzenie strony internetowej oraz kont w mediach społecznościowych propagujące projekt.

Krótki opis projektu:

Termin realizacji projektu: 2025-2026r.
Następnie cyklicznie w każdym roku po zakończeniu projektu

Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu: Urząd Miasta Olsztyna - Wydział Promocji i Informacji

Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu Pl. Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn

Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	Wydział Środowiska Urzędu Miasta Olsztyn Zarząd Dróg Zieleni i Transportu Centrum Informatycznych Usług Wspólnych Olsztyna Schronisko dla Zwierząt w Olsztynie Miejski Ośrodek Kultury i inne instytucje kultury
Orientacyjny budżet projektu:	1 000 000 zł
Cel operacyjny <i>Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+</i>	Olsztyn empatyczny
Kierunek działań:	Organizacja
Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększanie wrażliwości na przyrodę oraz sprawy zwierząt
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • liczba uczestników wydarzeń plenerowych, • liczba aktywności plenerowych realizowanych w ramach wydarzenia w Parku, • liczba uczestników kongresu, • liczba zaangażowanych w realizację projektu organizacji pro-zwierzęcych.
Inne uwarunkowania/uwagi:	

3.8. Budowa Schroniska dla Osób Bezdomnych oraz Schroniska z Usługami Opiekuńczymi dla Osób Bezdomnych

Tytuł projektu: Budowa Schroniska dla Osób Bezdomnych oraz Schroniska z Usługami Opiekuńczymi dla Osób Bezdomnych

Krótki opis projektu:

Projekt *Budowa Schroniska dla Osób Bezdomnych oraz Schroniska z Usługami Opiekuńczymi dla Osób Bezdomnych* polega na budowie nowego budynku wielopoziomowego przy ul. Towarowej 18 w miejscu dotychczasowego Schroniska dla Bezdomnych im. Sabiny Kuszniarów, w którym zlokalizowane będzie nowe Schronisko dla Osób Bezdomnych dla 34 osób oraz Schronisko z Usługami Opiekuńczymi dla Osób Bezdomnych dla 20 osób. Budowa nowego obiektu przyczyni się do obniżenia wydatków bieżących Gminy Olsztyn oraz zapewni dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Nowy obiekt w znacznym stopniu przyczyni się do ograniczenia wydatków bieżących związanych z jego utrzymaniem oraz poprawi efektywność energetyczną budynku użyteczności publicznej. Ponadto należy wskazać, iż obecnie osoby bezdomne, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a nie mogą

	<p>przebywać w schronisku kierowane są do domów pomocy społecznej. W domach pomocy przebywa obecnie około 70 osób bezdomnych. Miesięczny koszt pobytu pokrywany przez Gminę Olsztyn wynosi około 251 tys. zł, co w skali roku oznacza kwotę około 3 mln zł. Podczas gdy koszt pobytu jedynie 20 osób bezdomnych przez 1 rok w schronisku z usługami opiekuńczymi wyniesie około 500 tys. zł. Zaznaczyć należy, że w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonuje tylko jedno schronisko z usługami opiekuńczymi w Elblągu na 15 miejsc, które dedykowane jest wyłącznie mieszkańcom Gminy Elbląg.</p>
Termin realizacji projektu:	<p>od 2024r. do 31-12-2028r. w następnych latach bieżące funkcjonowanie jednostki</p>
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:	<p>Urząd Miasta Olsztyna</p>
Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu	<p>PLAC JANA PAWŁA II 1 10-101 OLSZTYN</p>
Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	<p>MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W OLSZTYNIE</p>
Orientacyjny budżet projektu:	<p>13 - 14 mln zł ze środków Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego/ Funduszy UE oraz środków własnych Gminy Olsztyn 500 tys. zł koszty rocznego funkcjonowania Schroniska</p>
Cel operacyjny <i>Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+</i>	<p>Olsztyn empatyczny</p>
Kierunek działań:	<p>Obywatel / Organizacja / Przestrzeń</p>
Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia • Wsparcie organizacji zajmujących się wspieraniem bezdomnych • Redukcja barier dla osób ze szczególnymi potrzebami
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • liczba utworzonych nowych miejsc dla osób bezdomnych w schronisku z usługami opiekuńczymi • liczba osób bezdomnych korzystających ze wsparcia schroniska oraz schroniska z usługami opiekuńczymi • liczba obiektów użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami
Inne uwarunkowania/uwagi:	

3.9. Dostępna miejska przestrzeń publiczna

Tytuł projektu: **Dostępna miejska przestrzeń publiczna**

Projekt zakłada poprawę dostępności miejskiej przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami. Realizacja projektu będzie przebiegać w trzech działaniach:

- 1) działanie 1: **„Standardy dostępności dla Miasta Olsztyna”** – opracowanie dokumentu, który będzie wyznaczał standardy dostępnej przestrzeni (ale także dostępności cyfrowej, komunikacyjnej). Standardy powinny zawierać niezbędne informacje i podstawowe rozwiązania służące zaprojektowaniu i modernizacji przestrzeni publicznej zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego w celu ujednolicenia rozwiązań. Standardy będą wytycznymi ujednolicającymi rozwiązania techniczne i przestrzenne. Standardy zostaną opracowane dla miejskiej przestrzeni publicznej uwzględniając specyfikę Olsztyna z uwzględnieniem dobrych praktyk oraz *Standardów dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnościami* opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju,
- 2) działanie 2: **„Mapa barier”** – opracowanie zestawienia miejsc w przestrzeni publicznej miasta tj.: budynków, stron internetowych, aplikacji czy usług, które są obecnie niedostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami, a następnie naniesienie ich na interaktywną „mapę barier” Olsztyna dostępną w aplikacji. W ramach tego działania zakłada się wyznaczenie i przeszkolenie osoby na stanowisko koordynatora ds. dostępności, który będzie zarządzał mapą, nadzorował i kontrolował poprawę dostępności miejskiej przestrzeni publicznej zgodnie z opracowanymi Standardami dostępności dla Miasta Olsztyna,
- 3) działanie 3: **„Self-adwokaci – lokalni samorzecznicy”** – zakłada realizację spotkań o charakterze warsztatowym, prowadzonych przez self-adwokatów – osoby z niepełnosprawnościami, których celem będzie prezentacja zagadnień związanych ze swoją niepełnosprawnością, zasad funkcjonowania w społeczeństwie, zachowań kulturowych wynikających z niepełnosprawności. Podczas warsztatów zakłada się określenie stanu obecnego i zdefiniowanych barier oraz wypracowanie propozycji rozwiązań mogących zapewnić pełną dostępność. Spotkania będą adresowane do pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek im podległych. W ramach warsztatów dostępna będzie prezentacja, ankieta wstępna dot. wiedzy na dany temat oraz ankieta końcowa, podsumowująca zdobytą wiedzę, ponadto zapewnione będą materiały wydawnicze w postaci gadżetów promujące właściwą postawę zatrudnionych pracowników. Wspólnie zostaną wypracowane rozwiązania niwelujące zidentyfikowane bariery.

Krótki opis projektu:

Termin realizacji projektu:

-
- 2025 r. – opracowanie standardów dostępności
 - 2025 r. – opracowanie „mapy barier”
 - 2025 r. – zatrudnienie koordynatora ds. dostępności
 - 2025 r. – spotkania warsztatowe z self-adwokatami
-

	w latach kolejnych kontynuacja projektu: działalność Koordynatora ds. dostępności, realizacja standardów dostępności, warsztaty self-adwokatów oraz działania podejmowane w celu likwidacji wykazanych na mapie barier
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:	Urząd Miasta Olsztyna - Wydział Inwestycji Miejskich, Koordynator ds. dostępności Zarząd Dróg Zieleni i Transportu
Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu	Wydział Inwestycji Miejskich, Pl. Jana Pawła II 1, Olsztyn Zarząd Dróg Zieleni i Transportu, ul. Knośły 3 B, Olsztyn
Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych, Centrum Informatycznych Usług Wspólnych Olsztyna, organizacje wspierające osoby starsze i z niepełnosprawnościami itp.
Orientacyjny budżet projektu:	200 000 zł w roku 2025r. 200 000 zł rocznie w latach następnych
Cel operacyjny <i>Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+</i>	Olsztyn empatyczny
Kierunek działań:	Obywatel / Przestrzeń
Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia • Redukcja barier dla osób ze szczególnymi potrzebami
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie standardów dostępności: ilość opracowanych dokumentów • opracowanie mapy barier i ilość miejsc oznaczonych na tej mapie • liczba wyznaczonych osób pełniących rolę koordynatora dostępności, • liczba self-adwokatów zaangażowanych do realizacji działania w ramach projektu • liczba przeprowadzonych warsztatów • liczba pracowników JST oraz jednostek podległych biorących udział w warsztatach, • liczba miejsc, w których usunięto bariery/poprawiono dostęp w miejskiej przestrzeni publicznej
Inne uwarunkowania/uwagi:	

3.10. Olsztyński Festiwal Kultur Wielu

Tytuł projektu: **OLSZTYŃSKI FESTIWAL KULTUR WIELU**

Krótki opis projektu:

Olsztyński Festiwal Kultur Wielu to 5-dniowe wydarzenie, które skupia się na promowaniu różnorodności kulturowej Olsztyna. W ramach festiwalu odbędą się wykłady, warsztaty, koncerty, prezentacje artystyczne, degustacje potraw, wystawy zdjęć w ramach, których zostaną zaprezentowane różne kultury i wyznania. Zaproszone będą organizacje społeczne z Olsztyna i regionu działające w obszarze wielokulturowości, które będą miały okazję zaprezentować swoje działania i inicjatywy. „Olsztyński Festiwal Kultur Wielu” stworzy przestrzeń do wzajemnego poznawania się oraz wymiany doświadczeń między różnymi społecznościami. Wydarzenie ma na celu:

- uświadomienie mieszkańcom obecności mniejszości kulturowych i wyznaniowych w przestrzeni społecznej miasta Olsztyna oraz ich wpływu na lokalną społeczność,
- budowanie mostów między różnymi społecznościami, promowanie tolerancji i wrażliwości oraz wzmacnianie więzi między ludźmi o różnych korzeniach kulturowych i wyznaniowych,
- uświadomienie wielokulturowych korzeni Olsztyna,
- uświadomienie społeczeństwu różnic pomiędzy pojęciami: uchodźca i migrant.

Olsztyn jako miasto z tradycją wielokulturowości i dużym procentem mieszkańców „napływowych” powinien promować także swoją tożsamość. W związku z tym jeden dzień festiwalu poświęcony będzie promocji „Tożsamości Olsztyna”.

Termin realizacji projektu:	Wydarzenie cykliczne, raz do roku, trwające 5 dni (środa-niedziela), pod koniec czerwca
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:	Miejski Ośrodek Kultury oraz miejskie instytucje kultury we współpracy z Urzędem Miasta tj.: <ul style="list-style-type: none">- Biuro Pełnomocnika Prezydenta Olsztyna ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi- Wydział Promocji i Informacji- Wydział Edukacji- Wydział Kultury- Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu	Miejski Ośrodek Kultury ul. Dąbrowszczaków 3, 10-538 Olsztyn Urząd Miasta Olsztyna Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn
Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	Miejski Ośrodek Kultury i miejskie instytucje kultury oraz Urząd Miasta Olsztyna Przedszkola i szkoły olsztyńskie Zaproszone do współpracy organizacje społeczne, kościoły, partnerzy biznesowi z Olsztyna i Regionu Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Orientacyjny budżet projektu:	500 tys. zł w każdym roku realizacji Festiwalu * w procesie pozyskiwania środków finansowych na realizację projektu należy uwzględnić aktywne włączanie inwestorów biznesowych w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu
Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+	Olsztyn tolerancyjny
Kierunek działań:	Obywatel / Organizacja

Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja mieszkańców w zakresie wielokulturowości miasta i regionu oraz akceptacji różnych kultur, wyznań i poglądów • wspieranie wielokulturowości, • wspieranie otwartości na migrantów, • kształtowanie postaw tolerancyjnych, • wsparcie organizacji zajmujących się działaniami na rzecz podnoszenia tolerancji
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób – publiczności uczestniczących w Festiwalu: założenie min. 1000 osób przez cały okres trwania festiwalu, • liczba artykułów prasowych dot. Festiwalu: min. 5 artykułów prasowych i w portalach internetowych, • liczba relacji medialnych dot. Festiwalu: min. 3 relacje radiowe i 1 relacja telewizyjna na temat festiwalu, • liczba organizacji pozarządowych zaangażowanych w organizację Festiwalu: udział min. 10 lokalnych organizacji w festiwalu reprezentujących różne kultury, narodowości, kościoły przewidziane w programie festiwalu.
Inne uwarunkowania/uwagi:	<p>Zaleca się zorganizowanie spotkania koncepcyjnego, poprzedzającego Festiwal z przedstawicielami organizacji tworzących wydarzenie, aby wspólnie przygotować program na dwóch etapach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Organizacje tworzące festiwal, 2) Organizacje uczestniczące w festiwalu. <p>Zalecamy, aby organizacje przystępujące do festiwalu wpisywały w formularzu zgłoszeniowym informacje o swoich zasobach i potrzebach. Stworzenie listy organizacji mniejszości narodowych, wyznaniowych, kulturowych przez Pełnomocnika Prezydenta Olsztyna ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.</p>

3.11. Wzajemne Światy: Warsztaty Wielokulturowości dla Dzieci i Młodzieży

Tytuł projektu: **Wzajemne Światy: Warsztaty Wielokulturowości dla Dzieci i Młodzieży**

„Wzajemne Światy” to innowacyjny projekt skierowany do dzieci i młodzieży, mający na celu promowanie wielokulturowości i wzajemnego zrozumienia. Projekt powstał w odpowiedzi na rosnącą potrzebę edukacji interkulturowej w społeczeństwie, które jest coraz bardziej zglobalizowane i zróżnicowane kulturowo.

Cele projektu:
 Zapoznanie z zagadnieniem wielokulturowości i tolerancji.
 Zachęcanie do budowania postaw akceptacji i szacunku, empatii wobec różnorodności kulturowej.
 Budowanie umiejętności komunikacji międzykulturowej.
 Kształtowanie świadomości własnej tożsamości kulturowej i poszanowania tożsamości innych.
 Uświadomienie społeczeństwu różnic pomiędzy pojęciami: uchodźca i migrant.

Opis projektu:
 „Wzajemne Światy” składa się z serii warsztatów, prowadzonych przez doświadczonych trenerów interkulturowych oraz ekspertów w dziedzinie edukacji. Warsztaty są dostosowane do różnych grup wiekowych i poziomów

edukacyjnych, co pozwala na skuteczną adaptację treści do potrzeb uczestników.

Program warsztatów obejmuje:

- 1) Zajęcia teoretyczne: Wprowadzenie do pojęcia wielokulturowości oraz tolerancji, omówienie różnorodności kulturowej na świecie oraz korzyści płynących z akceptacji różnic.
- 2) Zajęcia praktyczne: Interaktywne ćwiczenia i gry dydaktyczne, które pozwalają uczestnikom na bezpośrednie doświadczenie różnorodności kulturowej i rozwijanie umiejętności współpracy.
- 3) Warsztaty artystyczne: Tworzenie prac plastycznych, filmów krótkometrażowych, czy wystaw fotograficznych, które wyrażają różnorodność kulturową oraz przekazują przesłanie budowania postaw tolerancyjnych.
- 4) Spotkania z gośćmi z różnych kultur: Zaproszenie osób reprezentujących różne kultury do podzielenia się swoimi doświadczeniami i historiami życia, co pozwoli uczestnikom na lepsze zrozumienie różnic i podobieństw między ludźmi.

Oczekiwane rezultaty:

Po zakończeniu udziału w projekcie „Wzajemne Światy” uczestnicy będą posiadali:

- wiedzę na temat pojęcia wielokulturowości oraz tolerancji.
 - Zwiększoną świadomość własnej tożsamości kulturowej.
 - Zwiększoną wrażliwość na różnorodność kulturową.
 - zwiększoną umiejętność skutecznej komunikacji międzykulturowej.
 - zwiększoną otwartość na wielokulturowość.
 - Większą chęć do współpracy międzykulturowej.
-

Termin realizacji projektu:

rok szkolny, tj. od września do czerwca każdego roku (początek w 2025r.)

Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:

Urząd Miasta Olsztyna tj.:
- Biuro Pełnomocnika Prezydenta Olsztyna ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
- Wydział Edukacji
- Wydział Kultury
- Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu

Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn

Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:

Urząd Miasta przy pomocy jednostek podległych. Zaproszone do współpracy NGO, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie (Dziekan Wydziału Nauk Społecznych - np. w ramach realizacji projektów zaliczeniowych z niektórymi przedmiotów lub działalność społeczna, wolontariat), olsztyńskie szkoły, samorządy szkolne.

Orientacyjny budżet projektu:

50 000,00 zł
* w procesie pozyskiwania środków finansowych na realizację projektu należy uwzględnić aktywne włączanie inwestorów biznesowych w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu

Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+

Olsztyn Tolerancyjny

Kierunek działań:

Obywatel / Organizacja

Działanie:

- edukacja mieszkańców w zakresie wielokulturowości miasta i regionu oraz akceptacji różnych kultur, wyznań i poglądów
 - wspieranie wielokulturowości
-

	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw tolerancyjnych • wspieranie otwartości na migrantów • wsparcie organizacji zajmujących się działaniami na rzecz podnoszenia tolerancji
Wskaźniki produktu:	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkół, w których zostały przeprowadzone warsztaty • liczba uczestników, którzy wzięli udział w warsztatach • procent szkół, w których zrealizowano warsztaty
Inne uwarunkowania/uwagi:	<ul style="list-style-type: none"> • w związku z dużą liczbą szkół należy podzielić realizację projektu na poszczególne poziomy edukacyjne (szkoły podstawowe klasy 1-3 oraz 4-8, szkoły ponadpodstawowe), • Wymagania: <ul style="list-style-type: none"> - <i>wymagana zgoda rodziców na uczestnictwo w zajęciach (przynajmniej szkoła podstawowa)</i> - <i>weryfikacja organizacji prowadzących zajęcia</i> - <i>przekazanie dyrekcji szkoły przez organizację planu spotkania z dziećmi i młodzieżą</i> • Podsumowanie projektu np. w formie koncertu lub rozstrzygnięcia konkursu, który mógłby być realizowany w czasie trwania warsztatów. • Do prowadzenia warsztatów – wykorzystanie gotowych scenariuszy, korzystanie z dobrych praktyk. • Materiały opracowane podczas warsztatów lub po ich zakończeniu (broшуry, informatory, filmy, rolki) mogą być wykorzystane np. przez placówki oświatowe w pracy bieżącej.

3.12. Kampania społeczna „Wypromujmy tolerancję”

Tytuł projektu: **KAMPANIA SPOŁECZNA „WYPROMUJMY TOLERANCJĘ”**

Kampania społeczna „Wypromujmy tolerancję” to inicjatywa mająca na celu promowanie tolerancji, akceptacji oraz dialogu międzykulturowego, uświadomienie społeczeństwu różnic pomiędzy pojęciami: uchodźca i migrant. Projekt skupia się na wykorzystaniu mediów społecznościowych, telebimów na terenie Olsztyna oraz tradycyjnych środków masowego przekazu.

Działania:

Kampania w mediach społecznościowych:

- Regularne publikowanie treści edukacyjnych na temat tolerancji, akceptacji i dialogu międzykulturowego na platformach takich jak Facebook, Instagram, Twitter, TikTok itp.
- Organizacja konkursów i quizów online związanych z tematyką tolerancji, angażujących społeczność do aktywnego udziału i refleksji.
- Współpraca ze znanymi osobami ze społeczności Olsztyna (Ambasador Tolerancji - konkurs), którzy wspierają wartości promowane przez kampanię. Ambasadorem Tolerancji mogłaby zostać nie tylko osoba fizyczna, ale również organizacja zatrudniająca osoby różnych kultur (np. Indykpol, Michelin).

Tworzenie plakatów i ulotek:

- Projekt i publikacja online plakatów oraz ulotek promujących wartości tolerancji i akceptacji, które zostaną opublikowane na stronach internetowych organizacji samorządowych oraz pożytku publicznego.

Produkcja filmików o tolerancji:

Krótki opis projektu:

- Zaangażowanie uczniów szkół ponadpodstawowych w tworzenie krótkich filmów edukacyjnych na temat tolerancji, opartych na ich własnych pomysłach i doświadczeniach.
- Organizacja warsztatów filmowych, w trakcie których uczniowie będą uczyć się podstaw produkcji filmowej oraz sposobów przekazywania przesłania tolerancji za pomocą mediów wizualnych (można rozważyć współpracę z Wydziałem Sztuki UWM w Olsztynie, Jamnik, Radio UWM FM).
- Promowanie filmów na różnych platformach internetowych oraz organizacja pokazów dla społeczności lokalnej, np. w Galerii Dobro w Olsztynie, OLA, Watch Docs, MOK, Green Festival, Teatr.

Cele:

- Zwiększenie świadomości społecznej na temat znaczenia tolerancji i akceptacji.
- Zaangażowanie społeczności lokalnej w dialog na temat wartości tolerancji i różnorodności.
- Inspirowanie młodych ludzi do aktywnego udziału w promowaniu tolerancji za pomocą mediów społecznościowych i filmów.
- Kreowanie atmosfery otwartości i szacunku w społeczności lokalnej.

Kampania "Wypromujmy tolerancję" stanowi ciekawe podejście do promowania wartości tolerancji i akceptacji, wykorzystując potencjał mediów społecznościowych oraz zaangażowanie młodych ludzi w tworzenie treści edukacyjnych. Poprzez różnorodne działania, projekt stawia sobie za cel dotarcie do jak największej liczby osób i inspirację do zmiany świadomości społecznej na rzecz bardziej otwartego i szanującego różnorodność społeczeństwa.

Termin realizacji projektu:	od października 2025 r. następnie cyklicznie w każdym kolejnym roku
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu:	Urząd Miasta Olsztyna tj.: - Biuro Pełnomocnika Prezydenta Olsztyna ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi - Wydział Promocji i Informacji - Wydział Edukacji - Wydział Kultury
Adres jednostki odpowiedzialnej za realizację projektu	Urząd Miasta Olsztyna, Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn
Nazwa partnera/-ów zaangażowanych w realizację projektu:	Urząd Miasta przy pomocy jednostek podległych. Miejski Ośrodek Kultury w Olsztynie, Zaproszone do współpracy organizacje społeczne, kościoły, partnerzy biznesowi.
Orientacyjny budżet projektu:	200 000 zł (rocznie) * w procesie pozyskiwania środków finansowych na realizację projektu należy uwzględnić aktywne włączanie inwestorów biznesowych w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu
Cel operacyjny Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyna 2030+	Olsztyn Tolerancyjny
Kierunek działań:	Obywatel / Organizacja
Działanie:	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja mieszkańców w zakresie wielokulturowości miasta i regionu oraz akceptacja różnych kultur, wyznań i poglądów, • wspieranie wielokulturowości, • wspieranie otwartości na migrantów, • kształtowanie postaw tolerancyjnych,

-
- wsparcie organizacji zajmujących się działaniami na rzecz podnoszenia tolerancji.
-

Wskaźniki produktu:

- liczba uczniów, którzy wzięli udział w konkursach i quizach online związanych z tematyką tolerancji, mierzona na podstawie obecności oraz zarejestrowanych online uczestników.
 - liczba wydarzeń zorganizowanych w ramach kampanii (np. warsztaty filmowe, dyskusje, pokazy filmów) oraz liczba uczestników, mierzona na podstawie obecności.
 - liczba interakcji (lajków, udostępnień, komentarzy) pod publikowanymi treściami edukacyjnymi na platformach społecznościowych, mierzona na podstawie analizy statystyk.
-

Inne uwarunkowania/uwagi:

- Najlepszym okresem na zorganizowanie wspomnianej kampanii byłby początek roku szkolnego i akademickiego – **październik**. Istnieje kilka powodów, dla których ten okres może być optymalny: powrót do szkoły po wakacjach, przyjęcie w murach szkoły nowych uczniów, większe skupienie na tematach związanych z edukacją i współpracą oraz możliwość kontynuowania działań przez cały rok szkolny.
 - Kampania może być częściowo realizowana przez NGO w ramach konkursu ofert.
-

4. Zasady monitorowania Programu

Zakłada się, że postępy w realizacji programów będą przedmiotem dwóch rodzajów sprawozdawczości:

1. Bieżącej – wynikającej z konieczności nadzorowania realizacji zadań projektowych – będzie ona przedmiotem dyskusji Kolegium Prezydentów;
2. Okresowej – każda instytucja odpowiedzialna za przedsięwzięcie będzie zbierała dane dotyczące całościowego postępu jego wdrażania w trybie, który umożliwi do ostatniego dnia lutego roku następnego przekazanie pełnej informacji na temat przedsięwzięcia, by ta mogła znaleźć się w Raporcie o stanie miasta za poprzedni rok.

Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia będzie przekazywane do Urzędu Miasta Olsztyna

W sprawozdaniu obowiązkowo będzie znajdowało się odniesienie do realizacji wskaźników dla danego przedsięwzięcia.

5. Spis rysunków i tabel

RYSUNEK 1. SCHEMAT TRZECH CELÓW STRATEGICZNYCH I DWUNASTU OPERACYJNYCH _____	4
RYSUNEK 2. POZIOM USZCZEGÓLOWIENIA STRATEGII I JEJ RELACJE Z DOKUMENTAMI WDRÓŻENIOWYMI _____	5
RYSUNEK 3. RELACJE MIĘDZY PLANOWANYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI A CELAMI STRATEGICZNYMI I OPERACYJNYMI STRATEGII OLSZTYN 2030+ _____	8
TABELA 1. DZIAŁANIA ZE STRATEGII OLSZTYN 2030+ REALIZOWANE W RAMACH PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ _____	8